

SZEGEDI ÜNNEPI HETEK

I. Országos Táblakép-festési Biennále. Kiállítás a Móra Ferenc Múzeum Horváth Mihály utcai Képtárában, és az Ifjúsági Házban.

Féner Tamás Balázs Béla-díjas fotóművész és Kürti Mihály fotókiállítás a Bartók Béla Művelődési Központban, szeptember 4-ig.

Váró Márton szobrászművész alkotásai a Móra Ferenc Múzeum Kupolagalériájában, augusztus 20-ig.

Vankóné Dudás Juli népművész kiállítása a Juhász Gyula Művelődési Központban, augusztus 20-ig.

"Tudománnyal a néperől", az akvarista szakkör jubileumi kiállítása a SZOTE Dóm téri Oktatási Intézetében, augusztus 21-ig.

Szeged múltja, jelene, jövője - város-történeti kiállítás a várkertben.

A Móra Ferenc Múzeum állandó kiállításai.

15. Lele József néprajzi gyűjteménye. Szeged-Tápé. Vártó út 4.

Nagyszerű balettgála

Befejezték szegedi vendégszereplésüket a leningrádi táncművészek

Mindenekelőtt adósak vagyunk a *Giselle* című fantasztikus balett szombati, második szereposztásának méltatásával. Akiknek módjuk volt megnézni a leningrádi Kirov Balett *Giselle*-jének másik szereposztását, azok tapasztalhatták, hogy a fantasztikus magas színvonalon, egységes koreográfiai és rendezői elképzeléseken, azonos alapon megvalósított produkciókat is miként színezhették, gazdagíthatták, motíválhatják a főszereplők sajátos egyéniségei, a lényükből áradó különösség. Míg a pénteki premieren a *Giselle*-Albert-párost táncoló *Galina Mezenceva* és *Konstantyin Zaklinszkij* némileg zaklatottabb, dinamikusabb, vibrálóbb alakokat formált, addig a szombati előadás kettőse, *Irina Kolkakova* és *Szergej Berezsnoj* a szinte "testetlen légiesség", a lebegő költőiség, a mozdulatokban feloldódó érzelmek kiteljesítői voltak. Táncuk az egész művet még inkább éterivé emelte - stílusosan szólva, ez a balettvilág már lábujjhegyen is alig érte a valóságot. Káprázatos teljesítmény - nem véletlen, hogy *Kolkakova* a világ egyik legkeresettebb primabalerinája, akinek méltó társa az elegáns férfias *Berezsnoj*,

Vasárnap este - harmadik fellépésükön - olyan koncertmússal lepték meg a közönséget, mely bebizonyította, hogy a Kirov Balett amellett, hogy a klaszszikus orosz hagyományok hűsleges őrzője, apólója és tolmácsolója, *érzékeny kórunk hangjaira, a modern zenére, a balettműfaj új törekvéseire*. Nemcsak a klaszszika költőiségét, fenséges lebegését képesek tolmácsolni, de napjaink zaklattottabb, feszítettebb, indulatosabb emberi kapcsolatainak vibrálásait is. Az akrobatikus elemek éppoly szervesen épülnek be táncukba, mint ahogy a visszafogottabb, árnyalt mozdulatok. Az első rész balettszvitje *Chopin* zenéire készült. A koreográfia *Mihail Fokin* munkája. Három szólótáncosnő - *Gabriella Komleva, Natalja Pavlova* és *Nyina Szolun* - egy férfitáncos - *Jevgenyij Nyeff* - és a női kar pompás átéléssel, a szólók és a koreográfus kapcsolódásának plasztikus kiemeléssel, a zenei mélységekhez való idomulással igazolták, hogy *Chopin* zongoradarabjainak átiratai is alkalmasak a magas szintű táncadaptációra. A leggazdagabb, stílusokban legszínesebb az est második része volt. Kezdődött *Borisz Eifman* koreográfiájával,

amelyet *Albinoni Adagiojára* készített. *Jevgenyij Nyeff*nek alkalma volt bemutatni, hogy a Dóm tér csupasz díszletében (micsoda díszlet!) egyetlen test mozdulataival, a zenére szinte ott születő táncával hogyan képes kifejezni a szenvedő és győzedelmes, az elbukó és föltámadó, a megkötözött és mégis szárnyaló ember himnusát. A *Párizsi Notre Dame* című balett kettősét *Galina Mezenceva* és *Nykolaj Kovmir* táncolta. *Esmeralda* és *Quasimodo* kettősében a tánc karakterformáló erejének, jellemrajzoló képességének tanúi lehettünk. Emelkedett pillanataikat szerzett az a modern, *Leonyid Lebegyev* által tervezett koreográfia, amely a huszadik századi spanyol zeneszerző, *Villa-Lobos* áriájára született. Újszerű mozdulatvariációk, ellenpontok, disszonanciák jellemezték *Natalja Bolsakova* és *Vagyim Gulajev* kissé fanyar, ám rendkívül hatásos előadásmódját. *Galina Mezenceva* csodálatos haldokló hattyú volt a *Saint-Saens*-műre készített *Fokin*-koreográfiában. Az élet szépségét hirdető, ahhoz végsőkig ragaszkodó, s érte elbukó hófehér madár poétikus magasságokba emelkedett a primabalerina kimagasló előadásában.

Megtörtant a harmadik részben a lendület, esett az est hőfoka. *Minkusz Paquita* című balettle a régi romantikus kompozíciók köze tartozik, ebből a *divertimento* részt mutatták be a leningrádiak *Mariusz Petipa* koreográfiájában. A kortés sikerült, a karaktertáncok precízen kidolgozottak, pontosak és ihletettek voltak, ám a rész kicsit szét-szabdaltnak, hosszúnak és egysíkúnak tűnt. Annak ellenére éreztük e hiányosságokat, hogy kétség nem férhetett *Tatjana Tyerehova*, *Tatjana Vasziljeva*, *Natalja Pavlova*, *Alla Szizova*, *Ljubov Kunakova*, *Tamara Mirzojan*, *Olga Csencsikova*, *Szergej Berezsnoj* és *Szergej Viharjev* kiemelkedő képességeihez. *Méltán zúgott a vastaps a leningrádi balettművészek szuperáljája után.*

Háromnapos szegedi vendégszereplés után tegnap, hétfőn délelőtt búcsút vett városunktól a Lenin-renddel és az Októberi Forradalom Érdemrenddel kitüntetett Leningrádi Állami Akadémiai Kirov Opera- és Balettszínház táncgyűjtése, akik a szovjet balettművészet negyedszázados szegedi vendégjárásának legfényesebb és legmaradandóbb emléket szereztek. **Tandi Lajos**

Képernyő

Hiánygazdálkodás

A kivállalókban leközdenhetetlen a kíváncsiság a művészvilág intimitásai iránt. Alighanem ez az egyik oka, hogy *Vágó István* vetélkedősorai népszerűség tekintetében „hajazzák” az összes többi. Bár neves közreműködői igen keveset beszélnek közvetlenül önmagukról, miközben mondják a „*Fele sem igaz*”-ságot, igen sokat árulnak el magukról. Megtudhatjuk például, hogy a művész nevetegéssel rejtegeti memóriazavarait; esetleg kiderül, hogy a palacsintát Elégedetten hallgathatjuk, hogy *Vágó* valódi showman magabiztossággal csipkelődik szereplői rovására, sohasem a civilek, a játékosok kárára, ellenkezőleg, hozzájuk mindig különös tisztelettel és megértéssel szól. Ez a másik vonzereje a játéknak, hogy tudniillik *Játszani lehet benne*, felhőtlenül, szabadon, mert nem arra megy a buli, hogy kinek-kinek megmértesse az intelligenciahányadosa. Sokan, sokszor megértik már, hogy *Egry János* meg *Rózsa György* hiába utólréhatatlan a mosolygasművészetben, vetélkedőik sosem lesznek oly igazi játékok, mint eme *Fele sem igaz*. Mert nem szeretik leégni. Hiába, gyarló az ember, s hiú. *Vágó István* legfőképpen azt nem tudja, hogy a világtörténelem és az egyetem művészet mely nagy alakjai szenvedtek valamely nemi betegségben. S ez ugyebár nemhogy fogyatékságunk, egyenesen erőnyünk. De ha a *Rózsa* azt mondja: „trükkös kérdés, róka fogta csuka, csuka fogta róka, ki fogta mind a kettőt”, s nem tudunk válaszolni - a fekete telefonkészülékek is elpirulnak. *Egry* „*villamosságától*” meg az isten mentse, csak ránéz az ember, s föláll a hátán a szőr. Kizárólag

kétlábton járó lexikonok mernek beleülni.

De eltérünk a tárgytól. Szóval Vágónál nem kell megszegeyleni, nem lehet vesztíteni, legföljebb fűtőlős agyaggalambot nyer az ember, holott a neszkává és a WC-papír hiányzik a háztartásból. Istenem, a *Vágó* sem mindenható; hiánygazdálkodásos világnkban ő is csak egyetlen hiánycikket tud nekünk időnként fölhajtani: *a játszói-könyved szórakozás alkalmait.*

Miként *Francis Durbridge*, aki háromrészes krimifilmre való történetet talált ki. Sajnos, csak az első két részét láthattam, a harmadikat elmesélték, melyből kiderült, hogy a kódos Atyiban még a rendőr atyja is kábítószeren szerzi vagyont. E lehangoló végső tanulmány hatása mindazonáltal gyöngének bizonyult legalább az én szememben, merthogy a *Családi ügy* első két részében a rejtélyfejtés izgalmi domináltak, ahogy az valamirevaló krimiben bevett. Ritkán látni együtt ennyi (hamis) nyomot, valóságos hadat a gyanúsakból, és ilyen körülmönfont, trükkös bűnözők sem kergiték tucatszám a detektívek. Jelzem, ez a mostani felügyelő sem mindennapos egyéniség; képzeljék csak, amíg a papája titokban a drogokat csempészte, ő szintűgy titokban (álnéven) mesekönyveket írt, ezzel a fantáziamozgató címmel: „*Reggeli az átlakertben*”. Mármost nyilvánvaló, ha a sorozatot csak ja szokványos krimi-izgalma- makért nézte végig, aki nézte, akkor is gazdagabb egy új ismerettel: a títlakozás valószínűleg örökölhet. Amen. P.S.: a Magyar Televízió is lám, milyen jól titkolja, hogy az ég adta világon semmi, de semmi saját produkciója nincs, amit bemutathatna. Még a felnőit sem szidhatjuk! **Sulyok Erzsébet**

Rádiófigyelő

Életünk, ahogy él(het)jük

Ha ebben az árnyékvilágban eltöltendő hatvan-hetven esztendőnk alapminőségeit szemléljük, alighanem a lakás kerül az első helyre. Az a terület, ahol életünk privát szférája nagvobbsz- zajlik ahová bármikor vissza lehet és kell is vonulni - menedékhely és vár- védőbástya, családburok és életminőség-keret. Utóbbi kapcsán, az élet minőségi kereteit apropóján hallhatunk pénteken délután a Kossuth-adón kiváló mondatokat *Rádai Eszter* *Életünk, ahogy éljük* című, két- hetente jelentkező riport- sorozatában arról, mennyire visszatartó hogy az illeté- kes hatóságok lakásügyek- ben is „főben” és nem em- berben számolnak, számi- tanak és intézkednek.

A lakásbizériá legköz- zebb és „legtámabb” té- mánk közül való, mindenki unásig ismeri a vonatkozó kényszerhelyzetek szociális aroncsait, melyek acélke- ményen szorítják a kor- mányzatot és az illetékes hivatalokat, az építőipart és legfőként a szászereket.

Itt, Magyarországon megmutat- ták, milyen lehet a boldog- ság, a zene, a szívéllyesség, a szeretet. Sokkal több bará- tom van itt, mint otthon: közelebb érzem magam a magyarokhoz, mint a japá- nokhoz. Az sem véletlen, hogy a japánok nagyon sze- retik ezt az országot.

A sapporói Kodály-kórus hangversenyét ma, kedden este fél 9 órai kezdettel a Muzsikáló udvarban rendezik meg. **Regős Éva**

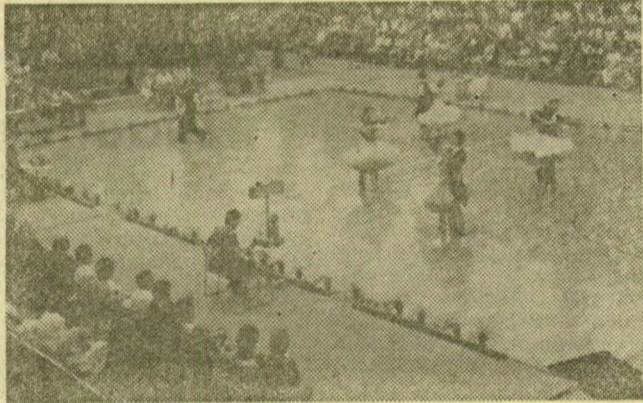
Szőke Tisza '83

Fülbemészó dallamok, villogó fények, csillogó toalettek, mosolygó arcok, finom mozdulatok, csinos hölgyek, elegáns partnerekkel - teték látványossá, mi több emlékeztetéssé a *Szőke Tisza '83* nemzetközi társastáncversenyt, amelyet az újszegedi Sportszarnokban tartottak a hétvégi esteken.

A tudósítást folytassuk tovább összegzéssel! Hisz mindenképp a kezdő sorok helyét illeti a nagyszerű eredmény: a sorrendben ötödik verseny valamennyi kategóriáját a házigazda szegedi Volán Társastáncklub párosai nyerték. Am nemcsak a zsűrinek kellett döntenie, a közönség is nehéz helyzetben volt. Közel ezren szavaztak a legszimpatikusabb párra, a legszebb női versenyzőre. „*Miss Szőke Tisza*” *Pálnkó Lujza* lett, partnereivel *Oze Lászlóval* osztoz- kodtak a 14-17 éves olasz- országbeli *Bagnis*-testvérek- kel a legszimpatikusabb pár díján.

E remek eredmények bir- tokában léphetett parkettre a magyar csapat vasárnap este a galán. A versenyzők standard és latin táncokból adtak ízelítőt. Versenyen kívül a gálaesten táncművé- szek, együttesek is felléptek. Így az USA-ból *dr. Varga Gusztáv* és *M. Kecskés András*, a neves magyar pantomimművész. Bemutatót tartottak a *Modern táncstúdió* táncosai (kissé hevenyészett műsoraikkal), láthattuk a *Volán-klub* utánpótlás csoportját, a Ki? Mit? Tud? ban ismertté vált *Fanti*-ékat (sajnos, egyik tagjuk hiány- zott) és a *Madocsa*-nép- táncgyűjtést, ahol *Földes János* 36 éve tölti be a ve- zetői tiszteit.

A gála szünetében, öltöz- ködés közben kaptuk „szó- végre” a bajnok szegedi csap- potot. *Oze Lászlóval* tavaly beszélgettünk, sportnak avagy művészetnek kell-e tekinte- nünk műfajukat, a táncot? A szegediek a közvélemény- nyel ellentétben, továbbra is ragaszkodnak álláspontjuk- hoz, művészet ez a javából. Mi csak azt tehetjük hozzá, ahogy van a *Pálnkó-Oze*, *Palánkai-Zsilák*, *dr. Taródi-dr. Taróciné Tóth Er-*

Enyedli Zoltán felvétele

zsébet táncol, az valóban művészet. „A szép koreo- ráfiát tanárainknak, a Fel- czán-házaspárnak köszönhet- jük.” - mondta Zsóka, mi- közben sminkjét igazgatta. *Zsilák Zsuzsa*, aki matema- tikus, folytatta: „*Ruháinkat* pedig *Zsóka* álmodja meg, sőt ő is varrja.” Az öltözök- deknél *Palánkainé Ági* szak- avatott kézzel segédkezett, a versenyen mint „S” osztályú táncos bírászkodott. Nemrég még *Palánkai László* testvé-

rével ő is versenyzett (ter- mészetesen a Volán színel- ben). A csapat férfitagjai *dr. Taródi Béla* vegyész, *Oze László* szerkesztő, *Palánkai László* mérnök, a hölgyekre hagyták a válaszokat. *Lujza* sorolja a sikeres fellépése- ket, a határon túl, Olaszor- szágbán, Jugoszláviában, Ausztriában, az NDK-ban jártak, 10 külföldi klubbal tartják a kapcsolatot. *Szegedi* sikerükhöz gratulálunk! **M. E.**

Japán muzsikuskok a magyarok bűvkörében

A közelmúltban Hazánkba érkezett a sapporói Kodály-kórus. Rövid budapesti városnézés után immár Szegeden beszélgettem *Nakamura Takával*, a kórus kar- nagyával és *Tomita Tokiko* szólólistával.

- *Karnagy úr, tudjuk, a kórus 1976-ban alakult. Honnan jött az ötlet, kikből szervezte kórusát?*

- Hosszú magyarországi tartózkodásom alatt sok énekkart hallottam, magam is énekeltem a Liszt Ferenc Kamarakórusban. Műveiken keresztül ismertem meg a magyar szerzőket, olyanokat is, akik Japánban egyáltalán nem szerepeltek másoron: *Bárdost, Kocsart, Karait, Kósát*. A magyar kórusmozgalmat tanulmányozva rengeteg feltu- nül különbséget vettem észre. Otthon a legtöbb kórus ro- mantikus atmoszférát terem-

tő stílusban énekel. Szeret- tem volna bemutatni, hogy létezik más irányzat, ami sokkal zeneibb, korszerűbb és új lendületet szerettem volna adni a japán kórus- mozgalomnak. A kórust *Hok- kaido Kyóiku* Egyetem zenei fakultásának hallgatóiból szerveztem.

- *Tomita Tokiko is a hokkaidói egyetemen végezett 1977-ben. Jelenleg mi- vel foglalkozik?*

- A Nyikikai hivatásos énekegyüttes tagja vagyok, opera- és koncertelőadásokat tartunk. A kórusban régóta szerepelek szólólistaként. *Händel* *Messiasában*, *Fourés Requiemjében* működtem közre. Szólókoncerteken is fellépek, gyakran énekelek *Kodály*- és *Bartók*-népdal- feldolgozásokat.

- *Karnagy úr már tapasztalhatta magát egyet-s mást. Mi a*

véleménye országunkról, zene- j életükről?

- A világ gyorsan halad előre Japánban is, másutt is. A kultúra, az ipar, az élet fejlődése egyre nehezebb ütemű. Sajnos, éppen ez a gyorsaság az, ami lerombolja néha az emberi lét legfontosabb részeit, az emberi kapcsolatokat, s ez ember- telenedést eredményez. Itt, Magyarországon megmutat- ták, milyen lehet a boldog- ság, a zene, a szívéllyesség, a szeretet. Sokkal több bará- tom van itt, mint otthon: közelebb érzem magam a magyarokhoz, mint a japá- nokhoz. Az sem véletlen, hogy a japánok nagyon sze- retik ezt az országot.

A sapporói Kodály-kórus hangversenyét ma, kedden este fél 9 órai kezdettel a Muzsikáló udvarban rendezik meg. **Regős Éva**